

اول آبان؛ روز آمار و برنامه ریزی مبارک

راهبری نظام آماری شتابی بنا
بپوشش جامع، دسترسی بگامی و داده با کیفیت

خلاصه یافته‌های

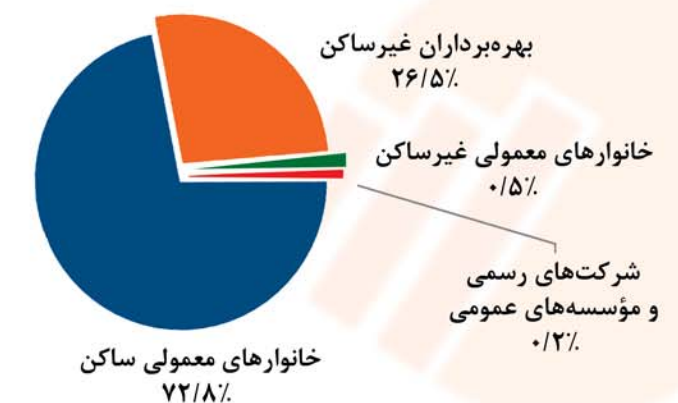
سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳

سرشماری عمومی کشاورزی در ایران در سال‌های ۱۳۵۲، ۱۳۶۷، ۱۳۷۲، ۱۳۸۲، ۱۳۹۳ و ۱۴۰۳ اجرا شده است. ششمین سرشماری عمومی کشاورزی، به‌عنوان دومین رخداد مهم نظام آماری کشور در آبان و آذر ۱۴۰۳ با استفاده از فناوری‌های نوین اجرا شد. ایران با انجام ۶ سرشماری کشاورزی جزو کشورهای پیش‌تاز در منطقه آسیا محسوب می‌شود.

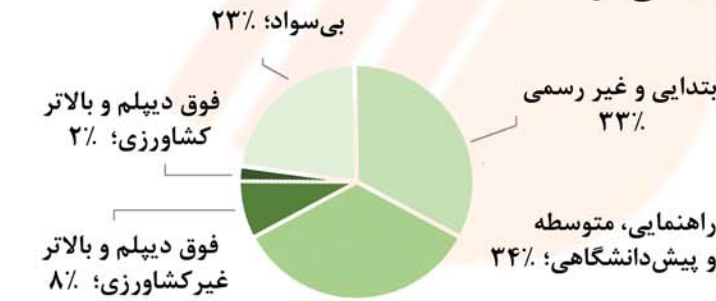
بهره‌برداران کشاورزی

تعداد بهره‌برداران کشاورزی ۴ میلیون و ۲۹۲ هزار نفر است که ۷۲/۸ درصد را خانوارهای معمولی ساکن، ۲۶/۵ درصد را بهره‌برداران غیرساکن، ۰/۵ درصد را خانوارهای معمولی غیرساکن و ۰/۲ درصد را شرکت‌های رسمی و مؤسسه‌های عمومی تشکیل می‌دهند.

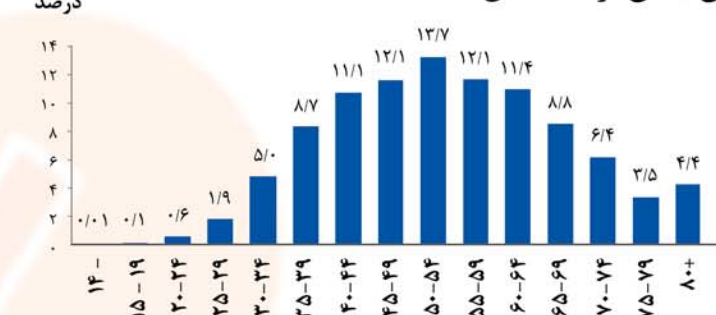

ویژگی‌های بهره‌برداران کشاورزی

بهره‌برداری‌های کشاورزی (به جز واحدهای متعلق به شرکت‌های رسمی و مؤسسه‌های عمومی) توسط ۴ میلیون و ۲۴۲ هزار نفر مدیریت می‌شود که ۹۲ درصد از آنان مرد و ۸ درصد زن هستند. همچنین ۳ میلیون و ۲۸۴ هزار نفر باسواد و بقیه بی‌سواد هستند.

میانگین سنی بهره‌برداران ۵۳ سال و سن ۶۰ درصد از آنان بیش از ۵۰ سال است.

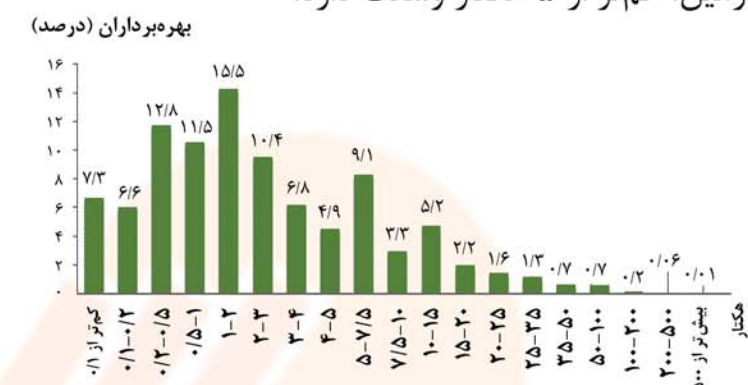

اراضی کشاورزی

مساحت اراضی کشاورزی ۱۷ میلیون و ۳۷۹ هزار هکتار است که ۸۹ درصد از آن اراضی زراعی و ۱۱ درصد اراضی باغ و قلمستان است.

اراضی کشاورزی بیش از ۷۶ درصد از بهره‌برداران دارای زمین، کمتر از ۵ هکتار وسعت دارد.

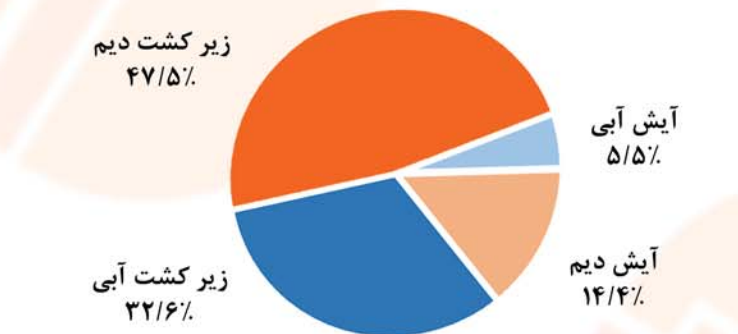

روش‌های نوین آبیاری

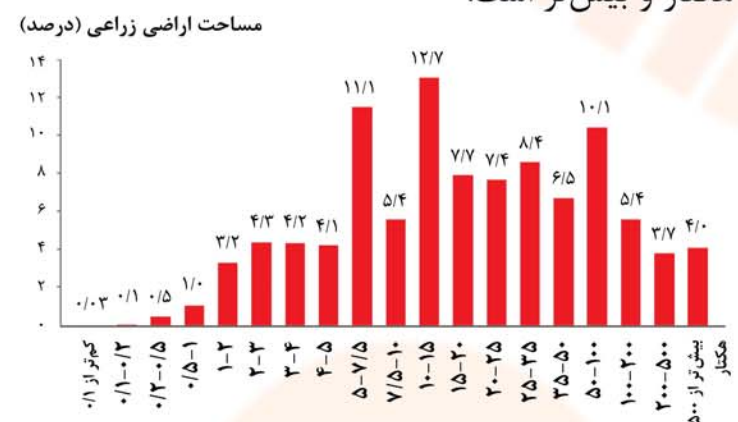
تعداد بهره‌برداری‌هایی که زمین‌های کشاورزی آن‌ها مجهز به سیستم آبیاری تحت فشار می‌باشد ۵۰۹ هزار بهره‌برداری است که ۱۴ درصد از بهره‌برداری‌های دارای زمین کشاورزی را شامل می‌شود.

اراضی زراعی

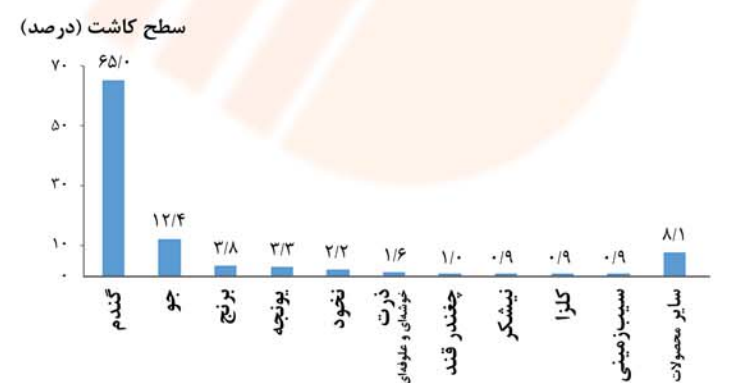
مساحت اراضی زراعی کشور ۱۵ میلیون و ۴۳۱ هزار هکتار است که ۳۸ درصد از آن آبی و ۶۲ درصد دیم می‌باشد.

۸۲ درصد از اراضی زراعی بهره‌برداران دارای وسعت ۵ هکتار و بیش‌تر است.

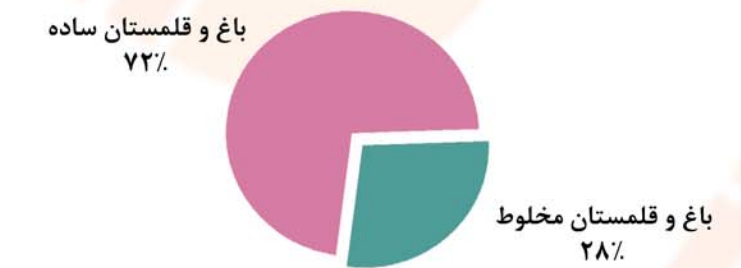

سطح کاشت محصولات سالانه (با در نظر گرفتن کشت مجدد) ۱۲ میلیون و ۸۸۲ هزار هکتار است که بیش از ۸۰ درصد از آن مربوط به سه محصول گندم، جو و برنج می‌باشد.

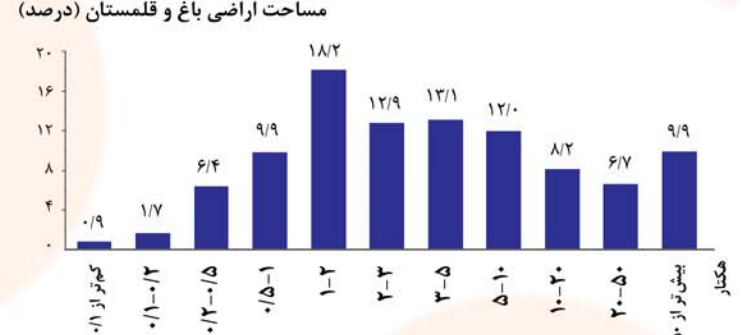

اراضی باغ و قلمستان

مساحت اراضی باغ و قلمستان کشور یک میلیون و ۹۴۷ هزار هکتار است که یک میلیون و ۴۰۷ هزار هکتار آن به‌صورت باغ ساده (تک‌محصولی) و ۵۴۰ هزار هکتار به‌صورت باغ مخلوط (چندمحصولی) است.

۶۳ درصد از اراضی باغ و قلمستان بهره‌برداران دارای وسعت ۲ هکتار و بیش‌تر است.

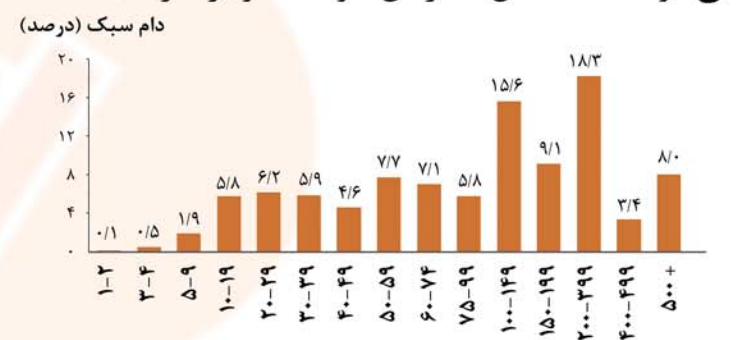

پرورش دام سبک

تعداد دام‌های سبک موجود در کشور در زمان سرشماری کشاورزی ۵۳ میلیون و ۱۵ هزار رأس شامل ۳۹ میلیون و ۲۲۸ هزار رأس گوسفند و بره و ۱۳ میلیون و ۷۸۷ هزار رأس بز و بزغاله بوده است.

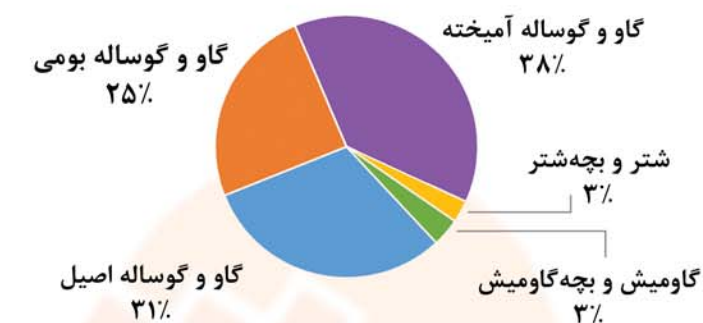

۷۷ درصد از دام‌های سبک توسط بهره‌بردارانی نگهداری می‌شود که حد اقل ۵۰ رأس گوسفند و بز دارند.

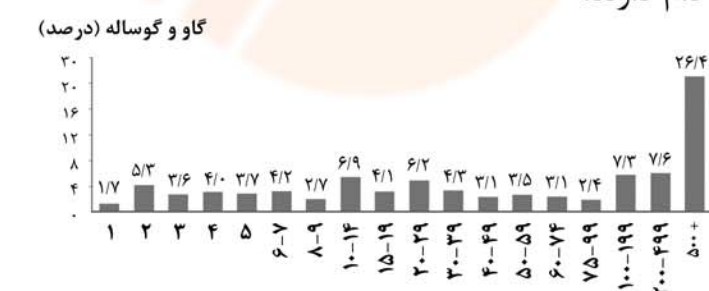

پرورش دام سنگین

در زمان اجرای سرشماری، تعداد گاوها و گوساله‌ها ۵ میلیون و ۱۴۷ هزار رأس، تعداد گاومیش‌ها و بچه‌گاومیش‌ها ۱۴۹ هزار رأس، و شترها و بچه‌شترها ۱۸۷ هزار نفر بوده است. در همین زمان، تعداد گاوها و گوساله‌های اصیل یک میلیون و ۶۹۵ هزار رأس، نژاد آمیخته (دورگ) ۲ میلیون و ۱۰۱ هزار رأس و نژاد بومی یک میلیون و ۳۵۱ هزار رأس بود.

۶۴ درصد از گاوها و گوساله‌ها در کشور توسط بهره‌بردارانی نگهداری می‌شود که حد اقل ۲۰ رأس از این نوع دام دارند.

سایر فعالیت‌های کشاورزی

۳۶ هزار بهره‌بردار دارای فعالیت کشت گلخانه‌ای هستند.

۱۶ هزار بهره‌بردار دارای فعالیت پرورش ماهی و میگو هستند.

۸۱ هزار بهره‌بردار دارای فعالیت پرورش زنبور عسل هستند.

۹ هزار بهره‌بردار دارای فعالیت پرورش کرم ابریشم هستند.

یک میلیون و ۱۲۳ هزار بهره‌بردار دارای فعالیت پرورش طیور به روش سنتی هستند.

مهم‌ترین استان‌ها در بخش کشاورزی

۵۱ درصد از بهره‌برداری‌های کشاورزی در استان‌های کرمان، خراسان رضوی، مازندران، فارس، گیلان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و خوزستان واقع شده‌اند.

۶۰ درصد از اراضی زراعی کشور در استان‌های خوزستان، آذربایجان شرقی، خراسان رضوی، کردستان، همدان، زنجان، فارس، کرمانشاه و آذربایجان غربی واقع شده‌اند.

۵۴ درصد از باغ‌ها و قلمستان‌های کشور در استان‌های کرمان، فارس، خراسان رضوی، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی و مازندران واقع شده‌اند.

در زمان سرشماری، ۵۴ درصد از دام‌های سنگین کشور در استان‌های تهران، اصفهان، خوزستان، آذربایجان شرقی، مازندران، آذربایجان غربی، گیلان و خراسان رضوی نگهداری می‌شدند.

در زمان سرشماری، ۵۰ درصد از دام‌های سبک کشور در استان‌های فارس، کرمان، خوزستان، خراسان رضوی، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، و سیستان و بلوچستان نگهداری می‌شدند.

نقشه‌های موضوعی

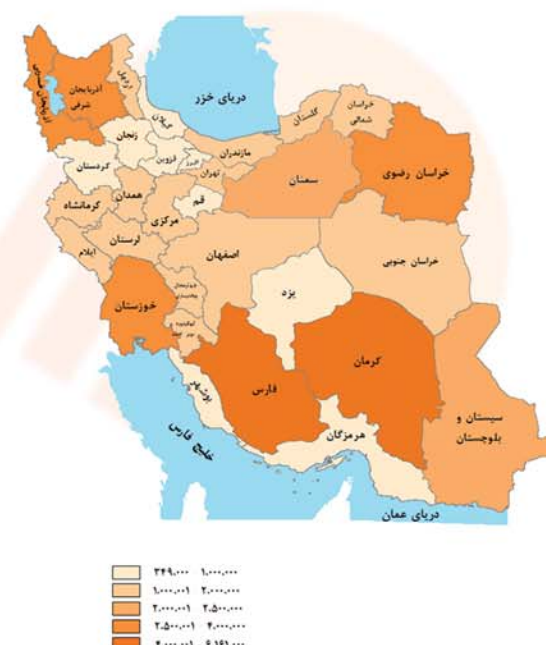
نقشه پراکنش بهره‌برداران کشاورزی در سطح کشور

نقشه پراکنش اراضی زراعی در سطح کشور

نقشه پراکنش اراضی باغ و قلمستان در سطح کشور

نقشه پراکنش دام‌های سبک در سطح کشور

نقشه پراکنش دام‌های سنگین در سطح کشور

برخی از ویژگی‌های سرشماری

- استفاده از داده‌های ثبتی برای تهیه چارچوب، افزایش کیفیت داده‌ها، و کنترل پوشانش سرشماری در حین و پس از اجرای سرشماری.
- طراحی اتاق کنترل الکترونیکی سرشماری با هدف نظارت بر پیشرفت عملیات میدانی و کنترل کیفیت داده‌ها در حین اجرا به صورت ستادی در سطوح ملی، استانی و شهرستانی.
- رصد کردن برخط داده‌های گردآوری‌شده توسط آمارگیران، از سوی رده‌های فنی و اجرایی سرشماری.
- افزایش ۲۰ درصدی اقلام آماری نسبت به سرشماری کشاورزی ۱۳۹۳.
- هفت ماه تسريع در انتشار نتایج نسبت به سرشماری قبلی.
- همکاری مناسب دستگاه‌های اجرایی کشور.
- همکاری تحسین‌برانگیز کشاورزان و ارائه اطلاعات صحیح.
- حضور مستمر میدانی مدیران (در سطوح ملی و استانی) برای شناسایی و رفع مشکلات.
- مشارکت فعال جوانان و به‌ویژه بانوان.
- اجرای سرشماری همزمان با تغییرات گسترده دولت در سطوح ملی و استانی، شرایط خاص کشور و منطقه، شرایط سخت اقلیمی و محدودیت‌های منابع.